ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 17.5.2024 г.
COM(2024) 204 final

2024/0112 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз в рамките на Съвместния комитет на ЕИП във връзка с изменение на Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи

(Бюджетен ред 07 20 03 01 — Социална сигурност)

(текст от значение за ЕИП)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. ПРЕДМЕТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Настоящото предложение се отнася до решението за установяване на позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в рамките на Съвместния комитет на ЕИП във връзка с предвиденото приемане на решение на Съвместния комитет за изменение на Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи.

2. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

1.1. Споразумението за ЕИП

Споразумението за Европейското икономическо пространство („Споразумението за ЕИП“) гарантира равни права и задължения в рамките на вътрешния пазар за гражданите и икономическите оператори в ЕИП. В него се предвижда включването на законодателството на ЕС, обхващащо четирите свободи, в тридесетте държави от ЕИП, включващи държавите — членки на ЕС, Норвегия, Исландия и Лихтенщайн. Освен това Споразумението за ЕИП обхваща сътрудничеството в други важни области, като научноизследователската и развойната дейност, образованието, социалната политика, околната среда, защитата на потребителите, туризма и културата, наричани заедно „съпътстващи и хоризонтални“ политики. Споразумението за ЕИП влезе в сила на 1 януари 1994 г. Съюзът заедно със своите държави членки е страна по Споразумението за ЕИП.

1.2. Съвместният комитет на ЕИП

Съвместният комитет на ЕИП отговаря за управлението на Споразумението за ЕИП. Той е форум за обмен на мнения, свързани с функционирането на Споразумението за ЕИП. Решенията му се вземат с консенсус и са обвързващи за страните. Отговорност за координиране от страна на ЕС на въпросите, свързани с ЕИП, носи Генералният секретариат на Европейската комисия.

1.3. Предвиденият акт на Съвместния комитет на ЕИП

Очаква се Съвместният комитет на ЕИП да приеме решение на Съвместния комитет на ЕИП („*предвидения акт*“) във връзка с изменението на Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи.

Целта на предвидения акт е да се гарантира продължаването на сътрудничеството между договарящите се страни по Споразумението за ЕИП в действията на Съюза, финансирани от общия бюджет на Съюза, във връзка със свободното движение на работници, координирането на схемите за социална сигурност и мерките за мигрантите, включително мигрантите от трети държави.

В съответствие с бюджетната политика на ЕС всяко участие в дейност на ЕС може да бъде осъществено само след като бъде изплатена съответната финансова вноска. Плащането обаче може да се извърши, след като настоящият проект на решение на Съвета бъде приет и последващата покана на ЕС за внасяне на средства, отправена от Европейската комисия, бъде представена на членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ.

Ето защо, за да се покрие периодът между 1 януари 2024 г. и получаването на съответното плащане, проектът на решение на Съвместния комитет следва да се

прилага с обратно действие от 1 януари 2024 г. Обратното действие не засяга правата и задълженията на съответните лица и е в съответствие с принципа на оправданите правни очаквания.

Предвиденият акт ще бъде обвързващ за страните в съответствие с членове 103 и 104 от Споразумението за ЕИП.

3. ПОЗИЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА СЕ ЗАЕМЕ ОТ ИМЕТО НА СЪЮЗА

Комисията представя проекта на решение на Съвместния комитет на ЕИП, поместен в приложението, пред Съвета, който да го приеме като позиция на Съюза. След като бъде приета, позицията следва да бъде представена пред Съвместния комитет на ЕИП възможно най-скоро.

Съдържанието и естеството на проекта на приложеното решение на Съвместния комитет на ЕИП надхвърлят това, което може да се счита за чисто технически адаптации по смисъла на член 1, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 2894/94 на Съвета. Поради това позицията на Съюза следва да бъде установена от Съвета.

4. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ

1.4. Процесуалноправно основание

1.4.1. Принципи

В член 218, параграф 9 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се предвижда приемането на решения за установяване на „*позициите, които трябва да се заемат от името на Съюза в рамките на орган, създаден със споразумение, когато този орган има за задача да приема актове с правно действие, с изключение на актовете за допълнение или изменение на институционалната рамка на споразумението*“.

Понятието „*актове с правно действие*“ включва актове с правно действие по силата на нормите на международното право, които уреждат съответния орган. То включва и инструменти, които нямат обвързващ характер съгласно международното право, но са „*годни да окажат съществено въздействие върху съдържанието на приеманата от законодателя на Съюза нормативна уредба*“[1].

1.4.2. Приложение в конкретния случай

Съвместният комитет на ЕИП е орган, създаден със споразумение, а именно Споразумението за ЕИП. Актът, който Съвместният комитет на ЕИП има за задача да приеме, представлява акт с правно действие. Предвиденият акт ще бъде обвързващ по силата на международното право в съответствие с членове 103 и 104 от Споразумението за ЕИП.

Предвиденият акт не допълва, нито изменя институционалната рамка на споразумението. Поради това процесуалноправното основание за предложеното решение е член 218, параграф 9 от ДФЕС във връзка с член 1, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 2894/94 на Съвета относно условията за прилагане на Споразумението за Европейското икономическо пространство.

[1] Решение на Съда на Европейския съюз от 7 октомври 2014 г., Германия/Съвет, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, т. 61—64.

1.5. Материалноправно основание

1.5.1. Принципи

Материалноправното основание за решение съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС във връзка с член 1, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 2894/94 на Съвета зависи преди всичко от материалноправното основание на правния акт на ЕС, който следва да бъде включен в Споразумението за ЕИП.

Ако предвиденият акт преследва две цели или се състои от две части и ако едната от целите или частите може да се определи като основна, докато другата е само акцесорна, решението съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС трябва да се основава на едно-единствено материалноправно основание, а именно на това, което се изисква от основната или преобладаващата цел или част.

1.5.2. Приложение в конкретния случай

Предвиденият акт преследва цели и съдържа части в областта на свободното движение на работници и координацията на схемите за социална сигурност. Поради това материалноправното основание са членове 46 и 48 от ДФЕС.

1.6. Заключение

Правното основание на предложеното решение следва да бъдат членове 46 и 48 от ДФЕС във връзка с член 218, параграф 9 от ДФЕС и член 1, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 2894/94 на Съвета относно условията за прилагане на Споразумението за ЕИП.

5. ПУБЛИКУВАНЕ НА ПРЕДВИДЕНИЯ АКТ

Тъй като с акта на Съвместния комитет на ЕИП ще се измени Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи, е целесъобразно той да бъде публикуван в *Официален вестник на Европейския съюз*, след като бъде приет.

2024/0112 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз в рамките на Съвместния комитет на ЕИП във връзка с изменение на Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи

(Бюджетен ред 07 20 03 01 — Социална сигурност)

(текст от значение за ЕИП)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално членове 46 и 48 от ДФЕС във връзка с член 218, параграф 9 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 2894/94 на Съвета от 28 ноември 1994 г. относно условията за прилагане на Споразумението за Европейското икономическо пространство[2], и по-специално член 1, параграф 3 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) Споразумението за Европейското икономическо пространство[3] („Споразумението за ЕИП“) влезе в сила на 1 януари 1994 г.

(2) Съгласно член 98 от Споразумението за ЕИП Съвместният комитет на ЕИП може да реши да измени, inter alia, Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи.

(3) Целесъобразно е да се продължи сътрудничеството между договарящите се страни по Споразумението за ЕИП и то да включи сътрудничество в областта на свободното движение на работници, координирането на системите за социална сигурност и мерките за мигрантите, включително мигрантите от трети държави.

(4) Поради това Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи следва да бъде съответно изменен.

(5) Следователно позицията на Съюза в рамките на Съвместния комитет на ЕИП следва да се основава на приложения проект на решение,

[2] ОВ L 305, 30.11.1994 г., стр. 6.
[3] ОВ L 1, 3.1.1994 г., стр. 3.

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в рамките на Съвместния комитет на ЕИП във връзка с предложеното изменение на Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи, се основава на проекта на решение на Съвместния комитет на ЕИП, приложен към настоящото решение.

Член 2

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Съвета
Председател